

---

ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

Soapdossier nadert ontknoping..

Drie projectleiders, twee wet-houders, twee dijkgraven en vier gedeputeerden waren er voor verantwoordelijk. Talloze rapporten, vergaderingen, negen varianten van inrichtingsplannen, een commissie van wijze mannen en heel veel tijd, inspanning en geld kostte het. Voeg daarbij verontruste bewoners, miscommunicatie, onderzoeken die in twijfel werden getrokken en ambities die tot in de hemel reikten. Tel dat alles bij elkaar op, smeer het uit over een jaar of vier en je hebt de inhoud van de soap die Groot Mijdrecht Noord heet.

Oud Plan

Het "definitieve plan" voor de polder ligt er nu. Geen nieuw plan, maar een oud plan: De Venen uit 1997, herijkt en aangevuld met technische maatregelen. Het voorziet in de aanleg van een Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de polder en een plasdras-

moeras van bijna 400 hectare. Voor de nieuwe natuur moeten mogelijk 47 huishoudens wijken, eventueel door onteigening. De technische maatregelen moeten de waterproblemen in de polder oplossen.

Dat er nu een plan ligt, is nog geen garantie dat het ook echt wordt uitgevoerd. Dat is de laatste jaren wel gebleken. Petra Doornenbal, CDA-fractieleider in Provinciale Staten van Utrecht, denkt daar anders over. Het einde van de soap is in zicht, als het aan haar ligt. 'Plan De Venen komt erdoor', zegt zij resoluut. 'De overgrote politieke meerderheid is altijd voor een plas geweest, dus dit plan zal de eindstreep zeker halen.' Een compromissenresultaat, noemt Doornenbal het. Het CDA, de enige partij die altijd hevig ageerde tegen een plas, kan er niet achter staan. 'Maar', zo weet ook de fractieleider, 'zo zit politiek soms in elkaar. We

balen van de uitkomst, maar soms moet je ook je zegeningen tellen. Het had nog veel erger kunnen zijn.'

Radicaal

De bijna 350 bewoners van polder Groot Mijdrecht Noord valt het pas gepresenteerde plan rauw op het dak. Via een brief van Gedeputeerde Staten verne- men ze dat de helft van de polder in natuur wordt omgezet. Huizen moeten ervoor verdwijnen. 'Radicaal', vindt Hans Pronk, zegsman van actiegroep Koe of Jetski en bewoner van de polder. 'Nooit eerder is er sprake geweest van onteigening. Nergens anders in Nederland hoeven mensen weg voor natuur. Waarom hier wel?' Pronk twijfelt er niet aan dat het instrument onteigening wordt ingezet. 'Als het instrument er is, wordt het ook gebruikt. De klap is hard gevallen onder de inwoners van de polder, dat kun

je op je klompen aanvoelen.' Ook melkveehouder Ben Versteeg heeft geen goed woord over voor het plan. 'Met al die natuur blijft maar weinig plek over voor landbouw. En als de oostkant van de polder straks moeras is, kan het goed zijn dat de grond te voedse- rijk is voor dergelijke natuur. De enige oplossing is dan afgraven. Dan hebben die plannenmakers alsnog hun zin en ligt er toch een plas in Groot Mijdrecht Noord.' Versteegh, die vorig jaar nog een nieuwe stal zette, vindt dat er helemaal niets hoeft te veranderen in de polder. 'Heel West-Nederla- zakt. Waarom moet er hier per se iets aan worden gedaan?'

Beste oplossing

De problemen in Groot Mijdrecht Noord zijn wel degelijk groot, spreekt Utrechtse gedeputeerd Wouter de Jong tegen. Hij kreeg eind 2008 het omstreden dossier over de polder onder zijn hoede. Vergezeld met de opdracht om in korte tijd de problematiek in be- te brengen en oplossingen aan- dragen. 'De voorwaarden daarbij waren dat de natuuropgave ge- haald wordt, de waterhuishoud- op orde gesteld, de polder een duurzame toekomst heeft en het plan financieel haalbaar is.' Pla- de Venen met technische maat- gelen is daarom de beste oplos- sing, stelt de gedeputeerde. 'Al- alleen kijkt naar de waterdoele- is een grote plas zo gek nog nie- Maar maatschappelijk en finan- eel is dat niet haalbaar.'

Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

Gedeputeerde Staten van Utrecht brachten op 3 juni het definitieve plan voor Groot Mijdrecht Noord naar buiten. Het plan is gebaseerd op het (herijkte) Plan de Venen uit 1997, aangevuld met techni- sche maatregelen. In het oostelijke deel van de polder komt een bijna 400 hectare groot laagveen- moeras. Hiervoor moeten 30 tot 47 huizen verdwijnen. In het westelijk deel wordt een Ecologische Hoofdstructuur (EHS) aangelegd die bijna 200 hectare beslaat. In dat deel van de polder blijft wel ruimte voor wonen en landbouw. Ter illustratie: polder Groot Mijdrecht Noord beslaat een kleine 1000 hectare. Met technische maatregelen zoals het scheiden van zoet en zout kwelwater en flexibel peilbeheer in de natuurgebieden wordt de bodemdaling- en waterproblematiek op korte termijn aan- gepakt. Op de langere termijn (10-20 jaar) wordt Groot Mijdrecht Noord meegenomen in de visie van het rijk op de zoetwatervoorziening in Nederland. Het voorstel van Gedeputeerde Staten is op 25 juni behandeld in de commissie Ruimte, Water en Groen. Op 6 juli besluiten Provinciale Staten of dit plan de eindstreep haalt. Als dat het geval is, wordt nog eind dit jaar met een inrichtingsvisie begonnen.

Het is een gevoelig dossier, dat van polder Groot Mijdrecht Noord. Jarenlang leek het definitief nat te worden in de polder om de problemen van bodemdaling en vervuuld kwelwater op te lossen. Maar de plasvarianten zijn van tafel en het oude plan De Venen is uit de kast getrokken. De bewoners van de polder, de boeren, de natuur- en recreatieorganisaties, het waterschap, de gemeente en de provincie: allemaal hebben ze hun eigen verhaal en hun eigen belangen. Landwerk heeft twee jaar lang het water en de meningen in de polder gepeild.

Foto: Lex Broere

Plausibel

De grote vraag blijft of de plannenmakers dat nu niet eerder hadden kunnen bedenken. 'Als de zaak van tevoren beter in kaart was gebracht, had dat heel wat onrust voorkomen', beaamt Johan Remkes. De oud-minister stond aan het hoofd van een onderzoekscommissie die de feiten over waterhuishouding en bodemdaling in de polder boven water moest brengen. De commissie concludeerde begin 2008 dat de gedane onderzoeken onvoldoende waren onderbouwd. Het huiswerk moest over. Remkes spreekt zich niet uit of plan De Venen de beste oplossing is voor Groot Mijdrecht, maar het klinkt hem

wel plausibel in de oren.

'Er wordt nu ook een soort tweedeling gemaakt van oplossingen op de korte termijn en oplossingen op de lange termijn. Vorig jaar zei ik al dat er nog tijd is om gefundeerd naar oplossingen in de polder te zoeken. Het probleem is niet zo acuut dat daar zeer drastische oplossingen voor nodig zijn.'

Bittere pil

De schoonheidsprijs verdient de hele gang van zaken rondom Groot Mijdrecht Noord niet, zoveel is zeker. Onduidelijkheid over wat nu eigenlijk het probleem is in de polder, slechte communicatie, gebrek aan maatschappelijke draagkracht,

'Het plan de Venen met technische maatregelen is een middenweg tussen de huidige situatie en het vroegere scenario, waarbij Groot Mijdrecht Noord geheel onder water zou komen te staan. Een gulden middenweg, dat is het niet'

stroperige procedures, bekritiseerde onderzoeken en ambities om van Groot Mijdrecht Noord een prestigeproject te maken, zijn daar debet aan.

In april 2007 opende deze serie met de woorden: 'De kogel is door de kerk: het wordt nat in de polder'. In ruim twee jaar tijd kan veel veranderen. Je zou kunnen zeggen dat plan de Venen met

technische maatregelen een middenweg is tussen de huidige situatie en het vroegere scenario, waarbij Groot Mijdrecht Noord geheel onder water zou komen te staan. Maar een gulden middenweg, dat is het niet. Daarvoor is er te veel gebeurd en is de pil, vooral voor bewoners, nog steeds veel te bitter.

MARIJE WENNEKE